

Croatian Civil Aviation Agency

Uputa za instruktore pilota zrakoplova

LIC-GM-027

Broj izmjene: 1, Datum izmjene: 01.12.2020.

Sadržaj

1. UVOD	2
2. PROVJERA I ISPUNJAVANJE KNJIŽICE LETENJA PILOTA	2
3. ISPUNJAVANJE LISTA PROVJERE PRIJE PRISTUPANJA PILOTA ISPITNOM LETU (SKILL TEST), IZUZEV IR OVLAŠTENJA	2
4. OSPOBLJAVANJE ZA OSVJEŽENJE ZNANJA U SVRHU OBNAVLJANJA OVLAŠTENJA SA INSTRUKTOROM	5
5. UPITI	7

1. UVOD

Svrha ove upute je standardizacija organizacija za osposobljavanje (ATO/DTO) te instruktora prilikom provođenja osposobljavanja pilota za stjecanje dozvole i/ili ovlaštenja za klasu ili tip.

2. PROVJERA I ISPUNJAVANJE KNJIŽICE LETENJA PILOTA

Nakon svakog leta tijekom praktičnog dijela osposobljavanja pilota, pilot je dužan ispuniti relevantne rubrike u svojoj knjižici letenja sukladno uputama za korištenje opisanim na početnim stranicama knjižice letenja. Dužnost instruktora koji provodi osposobljavanje je da provjeri zapis sa leta te da ovjeri let svojim potpisom u rubriku 12 („Napomene i posebne ovlasti“). Ukoliko se radi o više uzastopnih letova s istim instruktorom, instruktor se može potpisati i samo jednom prekrivajući sve rubrike 12 koje su se odnosile na osposobljavanje.

Umjesto instruktora, nalet sa osposobljavanja u knjižici letenja pilota može ovjeriti i voditelj osposobljavanja prijavljene/odobrene organizacije za osposobljavanje (DTO/ATO) u kojoj se kandidat osposobljava za dozvolu ili ovlaštenje.

3. ISPUNJAVANJE LISTA PROVJERE PRIJE PRISTUPANJA PILOTA ISPITNOM LETU (SKILL TEST), IZUZEV IR OVLAŠTENJA

Sastavni dio zapisa o osposobljavanju pilota je i ispunjavanje relevantne liste provjere prije provedbe samog ispitnog leta od strane ovlaštenog instruktora.

Svaka lista provjere za ovlaštenje za klasu ili tip sadrži rubriku koju je dužan ispuniti instruktor. Nakon što ispuni listu provjere, istu predaje kandidatu koji ju čuva do ispitnog leta. Kandidat tu istu listu provjere predaje nominiranom ispitivaču koji popunjava preostale rubrike.

Napomena: Potrebno je voditi računa o datumu i broju revizije relevantnih lista provjera, aktualna lista provjere je ona koja se nalazi na [web stranici HACZ](#).

Ispunjavanje lista provjere od strane instruktora se ne odnosi za ovlaštenje za instrumentalno letenje (IR/SE, IR/ME)

Primjer liste provjere:

Crveno označena polja ispunjava instruktor, dok žuto označena polja ispunjava ispitivač.

CCM Croatian Civil Aviation Agency		APPLICATION AND REPORT FORM FOR ATPL, MPL, TPYE RATING, CLASS RATING SKILL TEST AND PROFICIENCY CHECK Aeroplanes and helicopters	
APPLICATION AND REPORT FORM FOR ATPL, MPL, TPYE RATING, CLASS RATING SKILL TEST AND PROFICIENCY CHECK Aeroplanes and helicopters			
Applicant's last name:		Aircraft:	SE-SP: A ☐ H ☐ ME-SP: A ☐ H ☐
Applicant's first name:		SE-MP: A ☐ H ☐	ME-MP: A ☐ H ☐
Signature of applicant:		Operations:	SP ☐ MP ☐
Type of license held:		Checklist:	Training record ☐ Type rating: ☐
License number:			Skill test: ☐ Class rating: ☐
State of license issue:			IR: ☐
		Proficiency check: ☐	ATPL: ☐ MPL: ☐
1 Theoretical training for the issue of a type or class rating performed during period			
From:	To:	At:	
Pass mark:		Type and number of licence:	
Signature of HT:		Name(s) in capital letters:	
2 FSTD			
FSTD (aircraft type)		Three or more axes: Yes ☐ No ☐	Ready for service and used:
FSTD manufacturer		Motion or system:	Visual aid: Yes ☐ No ☐
FSTD operator		FSTD ID code:	
Total training time at the controls:		Instrument approaches at aerodromes to a decision altitude or height of:	
Location, date and time:		Type and number of licence:	
Type rating instructor ☐	Class rating instructor ☐ instructor ☐	
Signature of instructor:		Name(s) in capital letters:	
3 Flight training:			
In the aircraft ☐		In the FSTD ☐	(for ZFTT) ☐
Type of aircraft:		Registration:	Flight time at the controls:
Take-offs:	Landings	Training aerodromes or sites (take-offs, approaches and landings):	
Take-off time:	Landing time:	Location and date:	
Type rating instructor ☐	Class rating instructor ☐		
Signature of instructor:		Name(s) of instructor in capital letters:	
4 Skill test ☐ Proficiency check ☐			
Skill test and proficiency check details:			
Aerodrome or site		Total flight time	
Take-off time:		Landing time:	
Pass ☐ Fail ☐	Reason(s) why, if failed:		
PBN APCH (Airport, RWY, Type of APCH)			
Location and date:		SIM or aircraft registration:	
Examiner's certificate number:		Type and number of licence:	
Signature of examiner:		Name(s) in capital letters:	
LIC-FRM-276 EXT-PUB		Rev.No. 3/10.02.2020. Page 1/1	

Applicant's name and license number:		Practical training			Class or type rating skill test/proficiency check			
Manoeuvres/Procedures		FSTD	A	Instructor initials when training completed	Chkd FSTD or A	Pass	Fail	Examiner initials when test or check completed
Section 1		Departure						
1.1	Pre-flight including: - documentation, - mass and balance, - weather briefing, - NOTAM	OTD				☐	☐	
1.2	Pre-start checks					☐	☐	
1.2.1	External	OTD P#	P		M	☐	☐	
1.2.2	Internal	OTD P#	P		M	☐	☐	
1.3	Engine starting: Normal Malfunctions	P→	→		M	☐	☐	
1.4	Taxing	P→	→		M	☐	☐	
1.5	Pre-departure checks: Engine run-up (if applicable)	P→	→		M	☐	☐	
1.6	Take-off procedure: - Normal with Flight Manual flap settings - Crosswind (if conditions available)	P→	→		M	☐	☐	
1.7	Climbing: - Vx/Vy - Turns onto the headings - Level off	P→	→		M	☐	☐	
1.8	ATC liaison - Compliance - R/T procedures	P→			M	☐	☐	
Section 2		Airwork (VMC)						
2.1	Straight and level flight at various airspeeds including flight at critically low airspeed with and without flaps. (Including approach to VMCA when applicable)	P→	→			☐	☐	
2.2	Steep turns (360° left and right at 45° bank)	P→	→		M	☐	☐	
2.3	Stalls and recovery: i. clean stall ii. approach to stall in descending turn with bank with approach configuration and power iii. approach to stall in landing configuration and power iv. approach to stall, climbing turn with take-off flap and climb power (single engine aeroplane only)	P→	→		M	☐	☐	
2.4	Handling using autopilot and flight director (may be conducted in section 3), if applicable	P→	→		M	☐	☐	
2.5	ATC liaison - Compliance - R/T procedures	P→	→		M	☐	☐	
Section 3A		En-route procedures VFR						
3A.1	Flight plan, dead reckoning and map reading	P→	→			☐	☐	
3A.2	Maintenance of altitude, heading and speed	P→	→			☐	☐	
3A.3	Orientation, timing and navigation aids (if applicable)	P→	→			☐	☐	
3A.4	Use of radio navigation aids (if applicable)	P→	→			☐	☐	

4. OSPOSOBLJAVANJE ZA OSVJEŽENJE ZNANJA U SVRHU OBNAVLJANJA OVLAŠTENJA SA INSTRUKTOROM

U svrhu obnavljanja ovlaštenja za klasu SEP ili TMG, prije pristupanja provjeri stručnosti (*Proficiency check-u*), pilot mora uspješno završiti osposobljavanje za osvježanje znanja u odobrenoj/ deklariranoj organizaciji za osposobljavanje (ATO/DTO) ili sa certificiranim instruktorom koji može osposobljavati za navedena ovlaštenja. Osposobljavanje za osvježanje znanja u svrhu obnavljanja ovlaštenja može provesti instruktor samo ukoliko od isteka ovlaštenja pilota (kandidata) nije prošlo dulje od tri godine.

Kako bi proveo osposobljavanje, instruktor će najprije napraviti evaluaciju znanja kandidata te procijeniti opseg i trajanje osposobljavanja. Nakon provedene procjene, instruktor je dužan najaviti provođenje osposobljavanja najkasnije tri dana prije planiranog početka osposobljavanja na e-mail adresu: licenciranje@ccaa.hr

Ukoliko instruktor procjeni da je kandidatu potreban dodatni nalet, ispuniti će one vježbe koje prođe sa kandidatom iz već postojeće liste provjere, koja se nalazi na službenim [web stranicama HACZ](#) (LIC-FRM-381-276-313), u rubrike koje se odnose na praktično osposobljavanje te će po završetku liste predati kandidatu.

Osim navedenih lista, instruktor je također dužan kandidatu izdati i certifikat. Certifikat mora sadržavati sve zahtjevane podatke uključujući i završnu procjenu instruktora te se mora izdati i tada kada nije bilo potrebe za dodatnim osposobljavanjem. Navodeći 0h osposobljavanja na prvoj stranici certifikata dok je na drugoj stranici certifikata potrebno navesti da je instruktor procijenio kako kandidatu nije potrebno teorijsko odnosno praktično osposobljavanje te isto obrazložiti u rubrici: „Obrazloženje procjene“. Npr. *Kandidat ima 450h naleta, aktivno leti a posljednje letove je obavio prije 30 dana. Vrijeme isteka ovlaštenja za klasu SEP je svega 20 dana. Obzirom na složenost zrakoplova u klasi SEP, smatram da kandidat zadovoljava standard te ga preporučam za provjeru stručnosti s ispitivačem.* Obrasci certifikata se nalaze na web stranicama Agencije, na hrvatskom te na engleskom jeziku (ispunjava se stranim pilotima koji posjeduju hrvatske dozvole), brojevi certifikata: LIC-FRM-412 i LIC-FRM-413.

Osposobljavanje za osvježanje znanja instruktor mora upisati i u pilotsku knjižicu letenja kandidata te ovjeriti svojim potpisom (npr. *SEP Refresher training* + potpis)

Nakon završenog osposobljavanja instruktor je dužan poslati kopiju certifikata te liste provjere (ukoliko su primjenjene u osposobljavanju) na prethodno navedenu e-mail adresu.

Kandidat sa izdanom dokumentacijom može pristupiti provjeri stručnosti sa certificiranim ispitivačem. Ukoliko je kandidat završio dodatno praktično osposobljavanje, dobivene liste provjere od instruktora predaje ispitivaču koji ih nadopunjuje.

Napomena: Ista osoba ne može biti instruktor i ispitivač.

Izgled certifikata:

- Obrazac LIC-FRM-413:

 <p>Croatian Civil Aviation Agency</p> <p>Ja, _____ potvrđujem da je <i>(ime i prezime instruktora, broj dozvole)</i></p> <p>_____ uspješno završio <i>(ime i prezime kandidata, broj dozvole)</i></p> <p>Osposobljavanje za osveženje znanja u svrhu obnavljanja ovlaštenja za klasu</p> <p>☐ SEP / ☐ TMG <i>(označite primjenjivo polje)</i></p> <p>u vremenskom periodu od _____ do _____ <i>datum datum</i></p> <p>a sukladno s Uredbom Komisije (EU) 1178/2011, te njenim izmjenama i dopunama</p> <p>Koje se sastojalo od:</p> <p>_____ h _____ teorijskog osposobljavanja <i>(sat)</i></p> <p>_____ h _____ praktičnog osposobljavanja <i>(sat)</i></p> <p>LIC-FRM-413 Revizija 0 / 01.12.2020. Strana 1/2.</p>	<p>* Zapis sa provedenog osposobljavanja (ispunjava instruktor):</p> <p>1. Rezultat procjene:</p> <p>a) Teorijsko osposobljavanje:</p> <p>b) Praktično osposobljavanje:</p> <p>2. Obrazloženje procjene</p> <p>_____</p> <p><i>*obavezno polje</i></p> <p>_____ Datum / mjesto _____ Potpis instruktora</p> <p>LIC-FRM-413 Revizija 0 / 01.12.2020. Strana 2/2.</p>
--	---

- Obrazac LIC-FRM-412:

 <p>Croatian Civil Aviation Agency</p> <p>I, _____ confirm that <i>Instructor's full name and licence no.</i></p> <p>_____ has successfully completed <i>Candidate's full name and licence no.</i></p> <p>☐ SEP / ☐ TMG. Refresher training, <i>(Mark applicable)</i></p> <p>in the period from _____ to _____ <i>date date</i></p> <p>In accordance with the Commission Regulation (EU) 1178/2011 and its amendments,</p> <p>Which included:</p> <p>_____ h _____ of theoretical training <i>hours</i></p> <p>_____ h _____ of practical training <i>hours</i></p> <p>LIC-FRM-412 Revision 0 / 01.12.2020. Page 1/2</p>	<p>*Instructor's remarks from the training:</p> <p>1. Assessment result:</p> <p>a) Theoretical training:</p> <p>b) Practical training:</p> <p>2. Assessment details:</p> <p>_____</p> <p><i>*required field</i></p> <p>_____ Date and place _____ Instructor's signature</p> <p>LIC-FRM-412 Revision 0 / 01.12.2020. Page 2/2</p>
---	---

5. UPITI

Za sva dodatna pitanja vezana za ovu Uputu molimo kontaktirajte djelatnike Odjela licenciranja na tel. 01/2369 300, odnosno pošaljite upit na e-mail: licenciranje@ccaa.hr.